

Фикҳ дарслари (91-дарс). Таҳоратнинг суннатлари

15:13 / 25.06.2020 6169

(иккинчи мақола)

Толҳа ибн Мусаррифдан, у отасидан, у бобосидан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васаллам таҳорат қилдилар. Оғизларини ва бурунларини уч мартадан чайдилар. Ҳар сафар янги сув олдилар».

Табароний ва Абу Довуд ривоят қилишган.

5. Соқолни ва бармоқларни таҳлил қилмоқ.

Таҳлил қилиш бармоқларни бир-бирига ёки соқолнинг орасига киритиш билан бўлади.

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон таҳорат қилсалар, кафтларига сув олиб, жағлари остига киритар ва у билан соқолларининг орасига сув етказар ва: «Роббим мени шундай қилишга амр қилган», дер эдилар».

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

Термизийнинг ривоятида:

«Қачон таҳорат қилсанг, икки оёғинг ва икки қўлинг панжалари орасига бармоқларингни киргизиб сув етказ», дер эдилар», *деб келган*.

6. Ювишни уч мартадан қилмоқ.

Бу ҳукм Расулulloҳ алайҳиссаломдан ривоят қилинган қуйидаги ҳадисдан олинган:

«Бир аъробий Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига таҳорат ҳақида сўраб келди. Бас, унга уч марта-уч мартадан кўрсатдилар. Сўнгра:

«Таҳорат мана шундоқ, ким бундан зиёда қилса, батаҳқиқ, ёмон қилибди, ҳаддан ошибди ва зулм қилибди», дедилар».

Насоий, Аҳмад ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Яъни «Таҳорат мана шу, мен кўрсатгандек. Бундан зиёдаси мумкин эмас. Ким зиёда этиб, уч мартадан ошириб юборса, ёмон иш қилган, шариатнинг чегарасидан чиққан ва ўзига зулм қилган бўлади», дедилар. Яъни учтадан ошириб ёки камайтириб, суннат шундай, дея эътиқод қилса, ўзига зулм қилган бўлади. Аммо қалбидаги шакни кетказиш учун учтадан зиёда қилса ёки ҳожат туфайли ундан камайтирса, зарари йўқ.

Шундан таҳоратда аъзоларни уч мартадан ортиқ ювмаслик кераклиги кўринади.

7-8. Бошнинг ҳаммасига бир марта ва икки қулоғига у(бош)нинг суви ила масҳ тортмоқ.

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бошларига ва икки қулоқлари ортига ва ичига масҳ тортдилар».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Бу ҳадисда эса бошга масҳ тортиш вақтида икки қулоққа ҳам масҳ тортилиши Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам томонларидан собит бўлгани айтилмоқда. Унда икки кўрсаткич бармоқни қулоқларнинг ичига тиқиб туриб, улар билан қулоқнинг ички томони, икки бош бармоқ билан эса устки томони масҳ қилинади.

Фуқоҳолар ўз китобларида бу ишни айнан ушбу ҳадисга суяниб васф этишган. Фақат улар кўпчиликка осон бўлиши учун ҳадисни тўлиқ айтмасдан, қилиниши лозим бўлган ишни айтиб қўя қолганлар.

9. Ният қилмоқ.

Таҳорат қилишдан олдин уни ният қилиш ҳам суннатдир.

Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг шундай деганларини эшитдим:

«Албатта, амаллар ниятларга боғлиқдир...»

Икки шайх ривоят қилишган.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобидан